

ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДОЗВІЛЛЯ У СУСПІЛЬСТВІ РИЗИКУ

О.П.Бойко,

кандидат філософських наук, доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін ВДНЗ
«УАБС НБУ»

Важливою частиною життя людини протягом всієї історії людства була і залишається сфера дозвілля. Але, сучасний спосіб життєдіяльності людини, зумовлений досягненнями нинішньої цивілізації, криє в собі граничні фізичні, інтелектуальні і психічні навантаження. Загрози, викликані інтенсифікацією виробництва, необхідністю утримання та здійснення контролю над інформаційними потоками, соціальною напруженістю та рядом інших факторів, що об'єктивно виникають і провокуються у суспільстві ризику, вимагають перегляду та модифікації сфери дозвілля. По суті йдеться про необхідність формування нового типу культури дозвілля, причому не як окремого різновиду людської культури, а як наскрізного виміру, що стабілізує і організовує життя людини. Безперечно, існує загроза, що дозвілля в сучасному нестійкому світі може перетворитися на сферу накопичення глобальних ризиків. Саме тому, до організації вільного часу людина повинна підходити настільки ж зважливо як і до організації своєї праці.

В світі праці кожна людина вимушена раціонально будувати свій вільний час, щоб засобами дозвілля зняти втому, відновити сили, збагатити себе культурно й інтелектуально. Але у більшості людей, особливо це стосується молоді, навички організації вільного часу майже відсутні. Звідси – згубні звички, девіантні форми поведінки й навіть криміналізація дозвілля. Між тим, при правильній організації дозвілля, відбувається активний контакт людини з навколишнім світом, трансляція духовно-культурних цінностей, забезпечується спадкоємність поколінь, передача традицій, стимулювання творчості, і що важливо – здійснюється виховна робота. Можна сказати, що основною культурно-розвиваючою функцією дозвілля є розвиток творчих задатків і здібностей людини в ігровій формі.

Однак, організація сфери дозвілля в нашій країні знаходиться на досить низькому рівні. Серед недоліків управління сферою дозвілля можна назвати:

відсутність системності та координації в організації дозвілєвої діяльності з боку вузів, робота яких найчастіше зводиться до організації поодиноких розважальних заходів, або до перенесення в сферу дозвілля методів і форм організації навчального процесу. Як наслідок, виховний потенціал дозвілєвої сфери майже не реалізується.

З огляду на вище зазначене, можна зробити висновок, що проблема ефективного використання виховного потенціалу культурно-дозвілєвої діяльності в освітніх закладах чекає на подальші теоретичні розробки та практичне впровадження.